MAATALOUS

Meidän pitäisi luottaa viljelijään, että hän osaa hoitaa omia peltojaan ympäristöasiat huomioiden. **YMPÄRISTÖJOHTAJA LIISA PIETOLA, MTK**

Uusi palvelu kertoo, miten ravinnepuutteet paikataan

Hyvästä kasvustosta voi löytyä heikoin lenkki, joka leikkaa satohuipun.

VIHTI (MT)
Viljakasvustot ovat nyt monin paikoin erittäin reheviä, ja ravinteista saattaa tulla pulaa.

Esimerkiksi mangaanin puutosoireita näkyy jo. Juhannuksen jälkeen niistä tulee varmasti paljon kyselyjä, Yara Suomen markkinointipäällikkö **Anne Kerminen** kertoi Kotkaniemen viljelijäpäivien osanottajille viime keskiviikkona.

Erikoiskasvilannoitteiden markkinointipäällikkö **Aleksi Simula** esitteli vieraille uutta Yara Megalab -kasvianalyysiä, joka sopii hyvin tähän tilanteeseen.

Analyysiä varten otetaan esimerkiksi viljalohkolta parin kourallisen kasvustonäyte, edustava eli monesta eri kohdasta koottu. Se lähetetään analysoitavaksi Viljavuuspalveluun. Viiden arkipäivän päästä sähköpostiin kilahtaa tieto näytteen ravinnepitoisuuksista.

Tähän saakka asiassa ei ole mitään uutta. Sitä on vasta seuraava vaihe: saman päivän aikana sähköpostiin saapuu Yaralta tieto, minkä lannoitteen ja millaisen määrän avulla puutos paikataan.

Simula toteaa, ettei aiemmasta milligrammaa kilossa -tuloksesta ollut viljelijälle paljon käytännön hyötyä, sillä sitä oli vaikea soveltaa käytäntöön. Nyt toimintaohje tulee samaan hintaan.

Lisää erikoiskasveja mukaan

Analyysipalvelua on tarjolla viljoille, öljykasveille, perunalle, sokerijuurikkaalle, säilörehunurmelle, kaalille ja mansikalle. Mukaan on tulossa lisää erikoiskasveja.

Perustestin hinta on 44,20 euroa (alv 0) ja laajemman, vihanneksille sopivan 66,70 euroa. Lisäksi tulevat postituskulut.

Tämänhintaista testiä tuskin kukaan teettää rutiininomaisesti, Simula toteaa. Hänen mukaansa se sopiikin erityisesti kahteen tilanteeseen:

Kun kasvusto on hyvä ja satopotentiaalia paljon, testin avulla voi tutkia, missä on heikoin lenkki – tuleeko jostain yksittäisestä ravinteesta pula, joka leikkaa satohuipun.

Toinen käyttökohde on kasvusto, jossa näkyy puutosoireita.

Ravinnepuutokset olisi tosin syytä löytää jo ennen oireita, Kerminen korostaa.

”Kun esimerkiksi mangaaninpuutosoireet ovat näkyvissä, 40 prosenttia vegetatiivisesta kasvusta on jo menetetty.”

Ravinneanalyysin perusteella viljelijä voi ennakoida myös seuraavaa vuotta, esimerkiksi vaihtaa lohkon lannoitelajin paremmin soveltuvaan.

Aleksi Simula näyttää, miten viljakasvustosta otetaan näyte ravinneanalyysiä varten.

Näytteenottohetken tilanne

Viljalla kasvustonäytteen sopivin ottoaika on pari viikkoa korrenkasvun alusta. Näytteen voi ottaa lippulehtivaiheeseen saakka, mutta näin myöhäisessä vaiheessa ei lieviin puutoksiin enää tarvitse reagoida.

Testi ei sovellu kertomaan, vaatisiko vehnä lisätyppeä jyvien valkuaispitoisuuden nostamiseksi – näytteenotosta on liian pitkä aika jyvien muodostukseen. ”Testin vahvuus ja heikkous on se, että se kertoo täsmälleen näytteenottohetken tilanteen”, Simula toteaa.

Näytteen mukana ei saa olla yhtään multaa.

Jos kasvustoon on ruiskutettu lehtilannosta ennen näytteen ottoa, näyte pitää pestä ja kuivata ennen postitusta.

Analyysipalvelu tuli markkinoille tänä keväänä. Paketteja, joissa on näytteen lähetyskuori, muovipussit ja ohjeet, saa maatalouskaupoista tai tilaamalla Viljavuuspalvelusta.

SATU LEHTONEN

”Hyvä varsinkin erikoiskasveille”

Joukko Apetit Pakasteen ja Vihannes-Laitilan sopimusviljelijöitä kokeili Megalab-kasvianalyysiä viime kesänä. Säkyläläinen **Mika Luoto** oli yksi heistä.

Luoto viljelee perunaa, porkkanaa, sokerijuurikasta ja viljaa, viime kesänä myös punajuurta. Näytteet otettiin perunasta.

”Muut ravinteet olivat silloin kohdallaan, mutta boorista oli pientä puutetta.”

Tilanne paikattiin antamalla booria lehtilannoksena.

Tänä kesänä Luoto aikoo ottaa näytteet perunasta ja porkkanasta. Hän odottaa tuloksia mielenkiinnolla. ”Täällä on satanut paljon enemmän kuin viime vuonna, joten ravinteita on huuhtoutunut. Nyt saattaa löytyä selviä puutoksia.”

Hänen mielestään tällainen analyysi, joka antaa selvät toimintaohjeet, on viljelijälle hyvä työkalu.

Varsinkin erikoiskasveille se on paikallaan.

”Esimerkiksi porkkanalla torjunta-aine voi muuttaa lehden väriä, jolloin lehtivihreämittaus ei anna oikeaa tulosta. Uskon, että tällä menetelmällä tulos on oikeampi.”

SATU LEHTONEN

KIMMO HAIMI

Anne Kerminen esitteli Kotkaniemen koeruutuja viljelijäpäivän vieraille.

KARI SALONEN

Viime vuonna koloradonkuoriaisten esiintymiä löytyi 38.

Koloradonkuoriaisia löytyi Etelä-Savosta ja Uudeltamaalta

Tämän kesän ensimmäiset koloradonkuoriaiset ovat löytyneet Etelä-Savosta ja Uudeltamaalta.

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira sai tiistaina tiedon Etelä-Savossa Kangasniemellä sijaitsevasta uudesta esiintymästä. Keskiviikkona Uudenmaan Pornaisissa havaittiin muutama aikuinen kuoriainen.

Sekä ammatti- että kotitarveviljelijöiden tulisi nyt tarkkailla viljelyksiään ja ilmoittaa kuoriaishavainnoista Eviraan.

Kangasniemellä löydön teki kotitarveviljelijä, joka huomasi perunapellossaan kymmeniä aikuisia kuoriaisia ja niiden munaryhmiä. Kyseessä on Eviran arvion mukaan viime kesänä tullut kuoriainen, jonka jälkeläiset ovat talvehtineet ja nyt nousemassa maasta.

Pornaisten esiintymä oli paikassa, jossa kuoriaista esiintyi viime kesänä.

Viime vuonna koloradonkuoriaisen esiintymiä löytyi 38. Kaikkia yksittäisiä kuoriaisia ei silloin todennäköisesti onnistuttu löytämään ja hävittämään, joten niiden talvehtineet jälkeläiset nousevat nyt maasta syömään perunan varsistoa ja jatkamaan sukua.

Myös uusia kuoriaisia voi tulla maahamme voimakkaiden ilmavirtausten mukana.

Kuoriaishavainnoista ilmoitetaan päivystysnumeroon 040 801 4407. Sieltä saa ohjeet jatkotoimista.

Omatoimiseen torjuntaan ei pidä ryhtyä, koska se vaikeuttaa viranomaisten torjuntatoimien onnistumista.

Lisätietoa ja tunnistusohjeet löytyvät Eviran nettisivuilta *www.evira.fi*.

SATU LEHTONEN

Naakkojen vahingoista kerätään tietoa

Ruralia-instituutti kerää kansalaisilta tietoja naakkojen aiheuttamista vahingoista.

Naakkojen aiheuttamat vahingot ja haitat ovat lisääntyneet voimakkaasti koko maassa. Alkuvuodesta haittaa ovat aiheuttaneet naakkojen pesinnät savupiipuissa, ja kesällä ovat edessä satovahingot.

Loppukesästä kaupunkiympäristöissä naakat alkavat kerääntyä suurina parvina lepopaikkapuihin viettämään öitään.

”Oleellista on saada tietää missä vahingot tapahtuvat ja minkälaisia ne ovat”, painottaa projektipäällikkö **Mari Pohja-Mykrä** Helsingin yliopiston Ruralia-instituutista.

Instituutin kotisivuille on avattu linkki lomakkeeseen, jossa ihmiset pääsevät täyttämään tietonsa ja lähettämään ne tutkijoille.

Pohja-Mykrä toivoo ihmisten käyvän sivuilla kertomassa myös käyttämistään karkotuskeinoista ja niiden tehosta.

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutissa on alkanut kolmivuotinen hanke naakkojen aiheuttamien haittojen hallinnasta.

MT

www.helsinki.fi/ruralia/naakkahanke

Luomuvalkuaisrehulle markkinapaikka

Pro Agria Keskusten liitto on avannut luomutiloille uuden verkkopalvelun nimeltä Luomuvalkuaisrehun Markkinapaikka. Palvelu on tarkoitettu luomuvalkuaisrehun tuottajille ja ostajille.

”Markkinapaikalla voi tarjota valkuaisrehuja myyntiin tai katsoa, mitä rehuja on tarjolla”, kertoo Pro Agrian kehityspäällikkö **Marja Suutarla**.

Palvelu on syntynyt käytännön tarpeesta saada valkuaisrehujen kysyntä ja tarjonta kohtaamaan.

Markkinapaikalta voi myös tarkistaa, onko laskenut esimerkiksi rehun hinnan oikein. Lisäksi voi tutustua rehukaupan ehtoihin ja hakea valmiita sopimuspohjia tilojen välistä rehukauppaa varten.

Viljelyrengas tuottaa rehua kustannustehokkaasti

Tilojen välinen rehukauppa onnistuu parhaiten useamman viljelijän voimat yhdistävän viljelijärenkaan kautta.

Ostajat kiinnostuvat ja tarjoukset ovat parempia, kun myyntiin tulee kerralla suurempi määrä samaa lajiketta.

”Rehun tulee kotieläintilan näkökulmasta olla edullista, jotta kannattavuus säilyy. Vastaavasta syystä viljatilan pitää saada mahdollisimman korkea hinta”, Suutarla muistuttaa.

Viljelijärenkaat kautta kuljetusjärjestelyiden suunnittelu helpottuu ja toiminnasta tulee pitkäjänteistä. Kustannukset alenevat, kun täydet rekkakuormat vievät valkuaisrehua etelästä pohjoiseen.

Kymenlaaksossa toimivan viljelijärenkaan viljelyala on noin 2000 hehtaaria. Härkäpavulle ja herneelle on kysyntää enemmän kuin myyntirengas voi tuottaa.

Renkaan perustamiseen ja ylläpitoon liittyvistä toimista julkaistaan opas kesän aikana.

MT

Hyvä sato ei huononna ympäristönsuojelua

”Ympäristönsuojelulla ei pidä rajoittaa viljelymaan tehokasta käyttöä”, toteaa MTK:n ympäristöjohtaja **Liisa Pietola**.

”Ympäristönsuojelun taso ei heikkene, vaikka viljelymaan annettaisiin tuottaa hyvää satoa. Maata pitää ajatella resurssina.”

Parhaillaan suunnitellaan uutta ympäristökorvausohjelmaa. Siinä ympäristönsuojelun lähtökohtana pitäisi olla resurssitehokas ruuantuotanto.

”Meidän pitäisi luottaa viljelijään, että hän osaa hoitaa omia peltojaan ympäristöasiat huomioiden.”

”Liialliset rajoitukset vievät pohjan resurssitehokkaalta ruuantuotannolta”, Pietola toteaa.

Viljelijän pitäisi tuottaa mahdollisimman hyviä ja laadukkaita satoja, mutta tiukkojen lannoiterajoituksien vuoksi tämä on vaikeaa. Tähän Pietola haluaa muutosta.

Fosfori edelleen kiistanalainen

Fosforia on tutkittu Suomessa 1930-luvulta lähtien.

”Vieläkään ei ole saatu tiedepohjaisia tuloksia, joilla voitaisiin perustella kaikkia fosforirajoituksia”, Pietola mainitsee.

Tieteellistä tutkimusaineistoa puuttuu esimerkiksi lannan levityksen vaikutuksista vesistöön, kun liikutaan hyvässä ja korkeassa viljavuusluokassa.

”Viljelijöillä on oikeus vaatia todellista näyttöä vesistövaikutuksista rajoituksien pohjaksi.”

Uusia menetelmiä otetaan koko ajan käyttöön. Peruslähtökohtana on ravinteiden parempi hyödyntäminen.

Hyvänä esimerkkinä Pietola mainitsee 70-luvulta lähtien käytössä olleen sijoituslannoituksen, joka on nykyään teknisesti mahdollista myös lannalla. Lannan hyväksikäyttö paranee sijoittamalla. Samalla vesistökuormituksen riski pienenee.

Rajoitukset eivät ole nykypäivää

Eroosion estäminen ja lannan ravinteiden parempi hyödyntäminen ovat Pietolan mukaan asioita, joita pitäisi tehdä vielä paremmin. Uudet keinot eivät kuitenkaan saisi olla tehokkaan maan käytön tiellä. Joustovaraa tulisi löytyä.

”Maata tulisi lannoittaa kasvupotentiaalin mukaisesti. Sato vie ravinteet lopulta pois maasta.”

Pietolan mielestä nykypäivään ei enää kuulu, että maan viljavuuslukuun perustuvaa lannoitusta rajoitetaan vain tietyin fosforiluvuin eikä viljelyteknologiaa huomioiden.

”Rajoitusten sijaan viljelijöitä tulee kannustaa parhaisiin käytäntöihin”, Pietola summaa.

ELINA HELMANEN

KRISTIINA KUMILA

Rajoitusten sijaan viljelijöitä tulee kannustaa parhaisiin käytäntöihin, Liisa Pietola sanoo.

Kaninlihan suosio kasvaa Ruotsissa

Kaninlihan tuotanto on yli kolminkertaistunut Ruotsissa 1980-luvulta lähtien, kertoo Jordbruks Aktuellt. Tänä päivänä Ruotsissa teurastetaan 350 000 kania vuodessa. Parikymmentä vuotta sitten määrä oli 100 000.

Kaninlihan yleistymistä Ruotsissa hidastaa sen huono maine. Kuluttajat pitävät lihaa imelän makuisena. Maku juontaa juurensa sota-ajalta. Kaneille syötettiin muun ruuan puutteessa kaalia, mikä aiheutti lihaan imelän maun.

Kani mielletään Ruotsissa ennemmin lemmikki- kuin tuotantoeläimeksi. Ihmiset saattavat pitää sen lihasta, mutta eivät halua tietää lihan alkuperää.

Kaninlihan tuotannon kasvamista Ruotsissa jarruttaa osaltaan maataloushallinto. Kania ei luokitella tuotantoeläimeksi.

Keski-Euroopassa kaninlihan syöminen on yhtä yleistä kuin kanan syöminen. Espanjalaiset syövät eniten kaninlihaa Euroopan unionin alueella.

Yleisin lihakanirotu Euroopassa on New Zealand. **MT**